

André van Lankveld houdt zich als Technical Sales and Business Development Manager voornamelijk bezig met de afzet van Provimi-producten in Oost-Duitsland en Denemarken. Daarnaast is hij lid van het productmanagementteam Swine van Provimi.

“Balans is het sleutelwoord”

Het effect van grondstoffen op gezondheid en productie

“Er wordt steeds meer gekeken naar de invloed van grondstoffen op de darmflora van varkens. Daar ligt de toekomst, niet alleen qua gezondheid maar misschien ook wel qua productie.” Aan het woord is André van Lankveld, inmiddels 19 jaar werkzaam als varkensspecialist bij het internationale diervoederbedrijf Provimi. Wij ontmoeten hem op ‘De Viersprong’, het uitgebreide onderzoekscentrum in Velddriel.

“Provimi heeft wereldwijd achttien onderzoekscentra, dit is er één van”, vertelt Van Lankveld enthousiast. “We doen jaarlijks ruim 400 voeronderzoeken voor verschillende diergroepen. Wat ik daarbij erg belangrijk vind, is dat wij met één been in de praktijk staan. Daardoor blijft je gefocust. We weten welke problemen er lokaal op veehouderijen spelen, zodat we met gerichte oplossingen kunnen komen. Is dat niet mogelijk, dan ligt er een concrete onderzoeksvraag en kunnen we resultaten direct terugkoppelen naar de praktijk.”

Voeding en management

De termen 'varkensgezondheid' en 'voeding' worden steeds vaker in één adem genoemd. "Dat heeft onder andere te maken met het terugdringen van het antibioticagebruik en de ontwikkeling van voerprijzen. Maar met goede voeding alleen ben je er nog niet. Voeding is onlosmakelijk verbonden aan goed management. Die twee factoren moeten in balans zijn, anders bereik je nooit de gewenste resultaten. Voer is sowieso een hoge kostenpost voor varkenshouders. Het blijft daarom belangrijk om kritisch te kijken naar kwaliteit en economisch rendement."

Wat is goed varkensvoer?

Maar waar moet goed voer dan precies aan voldoen? "De grondstoffen moeten van een constante en goede kwaliteit zijn, dat is de basis", vertelt Van Lankveld. "En elke leeftijdsfase van het varken vraagt om een andere voersamenstelling, zodat optimaal aan de behoeften van het dier wordt voldaan. Maar ook de technologieën bij het maken van het voer zijn van invloed. Een veelgemaakte fout is een verkeerde maalfijnheid, dat zorgt voor een minder goede vertering en kan meer gezondheidsproblemen veroorzaken. Verhitting van het voer kan er soms voor zorgen dat het voer beter verteerbaar is."

"De grondstoffen moeten van een constante en goede kwaliteit zijn"

Volgens Van Lankveld is het vooral belangrijk dat varkenshouders een goede vertrouwensband met de voerleverancier hebben. "Om voer goed te kunnen beoordelen, moet je de juiste kennis in huis hebben. Bovendien mogen er geen onrealistische verwachtingen worden geschapen. Voer is geen wondermiddel. Andersom kunnen mengvoederbedrijven veel leren van de praktijkervaring van varkenshouders. Onderlinge betrokkenheid komt de kwaliteit van het voer dus absoluut ten goede. Daarnaast is het belangrijk dat varkenshouders over voldoende basiskennis van voer beschikken, bijvoorbeeld door scholing. Tijdens de opleiding zou al veel meer aandacht besteed moeten worden aan voeding en wat het doet met een dier", stelt hij.

Onderzoekscentrum 'De Viersprong' in Velddriel

Over Provimi

Provimi besteedt veel aandacht aan onderzoek, ontwikkeling en het leveren van kwaliteitsproducten, voornamelijk premixen, maar ook specialiteiten zoals biggenvoeder. Vanaf de fabriek in Rotterdam vinden de producten hun weg naar klanten in meer dan 100 landen. Provimi is eind 2011 overgenomen door Cargill, maar de merknaam blijft bestaan.

Voeraanpassingen bij ziekteproblemen

In hoeverre kun je met voeraanpassingen ziekteproblemen voorkomen? Van Lankveld: "Bij diarree kun je bijvoorbeeld meer gerst inzetten of de hoeveelheid minder goed verteerbare eiwitten verlagen, dat is inmiddels bekend." Andere veelvoorkomende ziekteproblemen in Nederland zijn bijvoorbeeld streptococcenverschijnselen en PIA, is voeding ook hierop van invloed? Van Lankveld: "Wat betreft streptococci moeten we nog meer te weten komen over hoe 'het beestje' werkt. In ieder geval is het belangrijk de voeropname goed te monitoren, zodat je als varkenshouder op tijd kunt bijsturen. Bij PIA is het vaak de vraag wat de oorzaak is. PIA kan namelijk ook het gevolg zijn van een hoge voeropname in bepaalde periodes, waardoor de verteringscapaciteit wordt overbelast. Bij het stabiel houden van de opname speelt de keuze van grondstoffen een essentiële rol, bijvoorbeeld wanneer het gaat om de verteerbaarheid van eiwitten. Daarnaast is de pH-waarde in de dikke darm van belang. Ook hier geldt: voeding en management gaan hand in hand. Balans is het sleutelwoord."

Toekomstverwachtingen

We weten nog maar een fractie van de mogelijkheden van voeding, dus er liggen nog genoeg uitdagingen", vertelt Van Lankveld. "De vooruitgang op het gebied van fokkerij gaat door, en dat moet ook gelden voor de voeding. Een goed voorbeeld is dat de toomgrootte de laatste tien jaar is

toegenomen, maar dat de groeisnelheid van biggen gelijk is gebleven. Daarom zijn voerstrategieën nodig die de groei verbeteren, zodat de biggen hun genetische mogelijkheden kunnen benutten." Verder ziet hij kansen op het gebied van voedselveiligheid: "Wij hebben in Nederland een goed werkende mengvoederindustrie en varkenshouderij. De veiligheid van ons varkensvlees staat hoog aangeschreven, dat biedt mogelijkheden. Ook is het interessant om te kijken hoe we varkens 'zuiniger' met voer kunnen laten omgaan, oftewel: verbetering van de voederconversie. En we kunnen productieprocessen verbeteren, zodat je bijvoorbeeld alternatieve grondstoffen in producten kunt gebruiken."

Nog meer kennis uit grondstoffen

Provimi wil vooral nog meer kennis uit grondstoffen kunnen halen. Van Lankveld: "Het is nu mogelijk om de organische samenstelling van grondstoffen zoals mais, tarwe en gerst al op het land, via een speciale infrarood-techniek (NIR), te achterhalen. Dan kun je nog beter sturen. En we willen meer kennis verwerven over de manieren waarop je het eetgedrag van varkens kunt beïnvloeden. Verder willen we een nog beter beeld krijgen van de samenhang tussen voeding en groei, en daarmee ook de gezondheid van varkens. Dit onderzoeken we door camera's in de hokken te hangen die de groei van de varkens nauwkeurig registreren. Zo kunnen we onze producten blijven verbeteren."